

Lleida mou els fils de la cultura

Lleida s'obre de nou a l'animació cultural. La XVI Fira de Teatre de Titelles engega motors el 28 d'abril amb la presència de 27 companyies internacionals que oferiran 57 muntatges a tots els racons de la ciutat.

Qualificar algú de titella és una manera de menysprear-lo. Titella és sinònim de dèbil, de manipulable. Però no subestimem el poder dels titelles, aquest no és el cas dels que envairan Lleida a partir del 28 d'abril. Literalment, perquè s'inaugura la XVI Fira de Teatre de Titelles, amb 27 companyies d'arreu del món, 57 muntatges previstos i més d'un centenar d'actuacions. On? La resposta més breu (i concisa) seria arreu. La Fira porta milers d'espectadors al teatre, però, sobretot, treu les marionetes al carrer. S'habiliten ni més ni menys que una vintena d'espais. Escenaris tradicionals per a espectacles de pagament i altres d'improvisats als racons més insospitats de tot el centre comercial de Lleida. El teló s'alçarà a l'auditori Enric Granados amb una obra índia: *Festa a Rajasthan*. És un espectacle d'arrel popular en què conviuen menjadors de foc muntats en cavalls de cartró, ballarines, titelles dansaires o guerrers, capgrossos..., i tot sense paraules, només el ritme trepidant de la percussió i la música en directe.

L'any passat, els encarregats d'inaugurar el certamen van ser els mateixos amfitrions, el Centre de Titelles de Lleida. Joan-Andreu Vallvé i Julieta Agustí són l'ànima de l'entitat. Amb més il·lusions que recursos han convertit la capital del Segrià en un referent d'aquest món de l'espectacle. La Fira n'és un bon exemple. També organitzen cicles escolars i espectacles familiars

els diumenges al matí sota el títol genèric *Joc al Ninot*. Però el seu prestigi se l'han guanyat a pols amb muntatges que han triomfat en escenaris com el Palau de la Música Catalana o el Teatre Nacional de Catalunya, amb l'espectacle inaugural, en aquest darrer cas, de la 15a edició, l'òpera *Hansel i Gretel*, per la qual van arribar a rebre una nominació en la darrera edició dels premis Max de teatre. Enguany tornen a la càrrega amb una estrena molt ambiciosa: *Peter Pan*. Es podrà veure al teatre de l'antic convent de Santa Teresa els dies 30 d'abril i 1 de maig. Un muntatge ple de poesia, vital, en el qual Vallvé recrea l'imaginari de John Barrie i s'endinsa en els orígens del seu personatge més emblemàtic. Per què no volia fer-se gran? Per què podia volar? Aquestes són algunes de les preguntes a les quals l'obra dóna resposta.

També hi ha espectacles no aptes per a la canalla. Els peruans Churchill & Co. en són la prova. Oferiran, tots els dies de la fira, l'espectacle *Los Grumildos*, que, en només deu minuts, endinsa l'espectador en les nits en què es beu més del compte. O el català Mag Lari, que portarà a Lleida *Màgiacadabra*.

Pel que fa a la programació, aquesta s'ha fet preveient que un terç de les companyies que actuaran siguin catalanes; un altre terç, de l'estat espanyol, i deu més, estrangeres, vingudes de llocs tan diferents com la Xina, Bèlgica, el Canadà, França, Dinamarca, Itàlia i la República Txeca. La dificultat més gran

ha estat, evidentment, la tria. Són molts els programadors que s'acrediten i les companyies saben que Lleida és el millor aparador perquè no faltin les actuacions la resta de l'any. Julieta Agustí, directora del certamen, explica que s'ha proposat "posar èmfasi en els espectacles que barregen titelles amb disciplines diferents com pallassos i màgia, a més de buscar un públic familiar".

A més de les més de cent representacions que es podran veure a tothora, la Fira ha crescut amb moltes activitats paral·leles: l'espectador crític, el cafè tertúlia, la fira d'artesans, l'eix de les titelles, la fira del llibre de les arts escèniques. Per triar i remenar. De fet, tota la ciutat es mobilitza: els escolars ja fa setmanes que confeccionen marionetes, totes les botigues de l'eix comercial n'exhibeixen als aparadors... Les cues són increïbles. Gairebé tots els espectacles han de penjar el cartell de complet i als que es fan al carrer cal anar-hi una hora abans de començar per tenir el lloc garantit. Els números canten: en la passada edició, més de 500 titelles confeccionats per nens de 25 centres escolars van guarnir 270 establiments comercials, i el nombre d'espectadors es calcula en 25.000. Una xifra important, i més si es té en compte que va ser una edició passada per aigua, la qual cosa va obligar a fer molts canvis en la programació.

Les mancances. Però no tot són flors i violes. El Centre de Titelles de Lleida, malgrat la seva sòlida trajectòria, que el fa estar present en tots els festivals europeus importants, no va gaire sobrat de recursos. Els primers problemes van sorgir quan la Diputació de Lleida va necessitar l'espai que els havia cedit als afores de Lleida. Es van quedar sense seu d'un dia per l'altre i va començar un llarg pelegrinatge a la recerca de subvencions, que finalment va culminar amb la inauguració de la remodelació de l'antic convent de Santa Teresa de Lleida, de titularitat municipal. Aquestes instal·lacions els permeten continuar treballant, però no poden exposar com abans la seva impressionant col·lecció de titelles ni programar en un escenari propi. Per aques-

ta raó, ara fa un any el centre va adquirir un local al barri de Cappont. "Tenim clar que el museu ha de fer-se, sobretot després del gran èxit de l'exposició del 'Retaule de Maese Pedro', que va poder veure's a la sala Gòtica de l'IEI (Institut d'Estudis Ilerdencs); però sols no ho aconseguirem", explica Julieta Agustí. Sense l'ajuda de les institucions serà difícil tirar el projecte endavant. S'ha començat una roda de contactes amb les diferents administracions per arribar a algun tipus d'acord de col·laboració que faci possible la inauguració d'aquest local situat al carrer Santa Cecília, a tocar del parc dels Camps Elisis, d'aproximadament 450 metres quadrats. La idea era convertir aquest espai en un museu en què s'ex-

posessin de manera permanent les desenes de marionetes que ara estan emmagatzemades per falta d'espai. Recuperar, fins a un cert punt, l'esperit de la Caparrella i, alhora, guanyar un local en què es puguin fer els assajos i preparatius dels diferents muntatges.

Cal tenir en compte que el centre va tenir dificultats l'any passat per realitzar els preassajos de l'espectacle *Hansel i Gretel*, coproduït amb el Teatre Nacional de Catalunya i el Gran Teatre del Liceu. Malgrat les dificultats, l'obra s'estrenà amb molt d'èxit. "No deixem el projecte de banda, però tenim altres prioritats", assegura Agustí. L'arribada de *Peter Pan* n'és una mostra.

Anna Sàez

A més de les cent representacions que es podran veure, la Fira ha crescut amb activitats paral·leles